

STORTINGET

Innst. 145 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 23 S (2023–2024)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2023 under Kultur- og likestillingsdepartementet

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

I proposisjonen legger Kultur- og likestillingsdepartementet fram forslag til endringer i statsbudsjettet for 2023.

1.2 Endringsforslag

KAP. 315 FRIVILLIGHETSFORMÅL

Post 61 Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser, kan overføres

Bevilgningen på posten skal dekke utgiftene til en midlertidig strømstøtteordning for frivillige organisasjoner.

Bevilgningen på posten tar utgangspunkt i historiske forbrukstall og estimerte strømpriser. Strømprisene har gjennom hele året vært lavere enn forventet, noe som medfører et mindreforbruk på posten. Budsjettbehovet i 2023 er på 237,2 mill. kroner, og vil kunne dekkes innenfor rammen av overført bevilgning fra 2022.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 255 mill. kroner.

Post 70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, kan overføres

I saldert budsjett 2023 er det bevilget 2 068 mill. kroner på posten. Frivillige organisasjoner har søkt om kompensasjon på til sammen 2 588 mill. kroner i 2023. Søknadene er basert på regnskapstall for 2022. Lotteri- og stiftelsestilsynet, som forvalter ordningen, har ikke helt fullført søknadsbehandlingen, men anslår at godkjent søknadsbeløp vil utgjøre 2,5 mrd. kroner.

For å kunne gi full innvilgelse av kompensasjon for merverdiavgift til alle godkjente søknader i 2023, foreslås bevilgningen på posten økt med 430 mill. kroner.

Det vil være krevende for Lotteri- og stiftelsestilsynet å foreta utbetalinger til om lag 24 000 organisasjoner før årets utgang. Som følge av dette foreslås det at bevilgningen tilføres stikkordsfullmakten «kan overføres».

Post 78 Frivillighetstiltak

For å legge til rette for at flere barn og unge skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter foreslår regjeringen å styrke bevilgningen på posten med 133 mill. kroner. Midlene vil fordeles gjennom eksisterende ordninger som når bredt ut, er kjente for organisasjonene og har gode forvaltnings- og rapporteringsrutiner. Fordeelingen er nærmere omtalt i proposisjonen.

Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Bevilgningen på posten er på 370,8 mill. kroner i 2023. Etter fullført behandling av søknader for inneværende år er det tildelt et samlet beløp på 361,6 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås som følge av dette redusert med 9,2 mill. kroner.

Post 86 Idrettstiltak

Bevilgningen på posten nyttes i hovedsak som tilskudd til internasjonale idrettsarrangementer i Norge.

Utgiftene på posten vil være 0,6 mill. kroner lavere enn budsjettet for 2023. Bevilgningen på posten foreslås redusert med tilsvarende beløp.

KAP. 320 NORSK KULTURRÅD

Post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.

I tilskuddet til Danse- og teatersentrum er det innarbeidet midler for dekning av utgifter til husleie. Som følge av ny oppmåling av leiearealene er budsjettbehovet noe høyere enn tidligere lagt til grunn.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 120 000 kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 328 post 78, jf. omtale under posten.

KAP. 322 BYGG OG OFFENTLIGE ROM

Post 01 Driftsutgifter

Det er for 2023 bevilget 5 mill. kroner på posten for dekning av utgifter til videre planlegging av nye lokaler for det samiske museet RidduDuottarMuseat i Karasjok. Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Statsbygg i oppdrag å igangsette forprosjektfasen for prosjektet, og arbeidet pågår. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 3,5 mill. kroner, mot tilsvarende økning på Statsbyggs budsjett under kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, fordelt med 2,5 mill. kroner på post 30 Prosjektering av bygg og 1 mill. kroner på post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold.

Bevilgningen på posten foreslås utover dette økt med 0,4 mill. kroner til dekning av utgifter i forbindelse med at Frøyningsfjelltromma er tilbakeført fra Meininger-museet i Tyskland til Saemien Sijte sørsamisk museum og kultursenter i Snåsa. Økningen foreslås dekket ved tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 325 post 21, jf. omtale under posten.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 3,1 mill. kroner.

KAP. 323 MUSIKK OG SCENEKUNST

Post 1 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten skal blant annet dekke evaluerings- og kvalitetssikringsarbeid på musikk- og scenekunstmrådet. Utgiftene ved dette blir lavere enn budsjettet i 2023. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 2,4 mill. kroner, mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 323 post 70, jf. omtale under posten.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter ved Riks- teatrets turnevirksomhet. Som følge av at utgifter og inntekter blir lavere enn budsjettet, foreslås det at kap. 323 post 21 reduseres med 16 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av inntektsbevilgningen på kap 3323 post 2, jf. omtale under posten.

Post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner

Nationalteatret har økte utgifter i forbindelse med utrednings- og sikringsarbeidet fram til rehabilitering kan settes i gang. Tilskuddet til Nationalteatret foreslås på denne bakgrunn økt med vel 1 mill. kroner.

Kultur- og likestillingsdepartementets tilskudd til Musikkselskapet Harmonien skal dekke utgiftene for den statlige finansieringsandelen for rehabiliteringen av Grieghallen. Som følge av høyere rente foreslås det å øke tilskuddet med vel 1,3 mill. kroner.

Den Norske Opera og Ballett har behov for å gjøre betydelige investeringer i infrastrukturen, bl.a. oppgradering av nytt scenemaskineri. Tilskuddet til Operaen foreslås på denne bakgrunn økt med 11 mill. kroner i 2023.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 13,4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjoner i bevilgningene på hhv. kap. 323 post 1, kap. 325 postene 1 og 21, og kap. 334 post 75, jf. omtale under postene.

KAP. 325 ALLMENNE KULTURFORMÅL

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten skal blant annet dekke evaluerings- og kvalitetssikringsarbeid og enkelte fellestilltak på kulturområdet i departementets regi. Det er gjennomført færre fellestilltak enn forutsatt i 2023. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 3 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 323 post 70, jf. omtale under posten.

Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen på posten omfatter midler til forskning, utredning samt spesielle drifts- og utviklingsutgifter på Kultur- og likestillingsdepartementets område. Utgiftene på posten vil bli lavere enn forventet i 2023. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 5,4 mill. kroner for dekning av merutgifter på kap. 322 post 1, og kap. 323 post 70, jf. omtale under postene.

Post 75 EUs program for kultur- og audiovisuell sektor m.m., kan overføres

Bevilgningen på posten dekker i hovedsak utgifter ved norsk deltakelse i EUs program Kreativt Europa 2021–2027. Utgiftene til dekning av kontingent i 2023 er

lavere enn forventet. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 24,2 mill. kroner.

KAP. 326 SPRÅK OG BIBLIOTEKFORMÅL

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Som følge av at utgifter og inntekter ved oppdragsvirksomheten i regi av Nasjonalbiblioteket blir høyere enn budsjettet, foreslås kap. 326 post 21 økt med 9 mill. kroner mot tilsvarende økning av inntektsbevilgningen under kap. 3326 post 2, jf. omtale under posten.

KAP. 328 MUSEER M.M.

Post 78 Andre museums- og kulturverntiltak

Utgiftene på posten blir lavere enn budsjettet for 2023. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 120 000 kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 320 post 74, jf. omtale under posten.

KAP. 329 ARKIVFORMÅL

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Som følge av at utgifter og inntekter ved oppdragsvirksomheten i regi av Arkivverket blir lavere enn budsjettet, foreslås kap. 329 post 21, redusert med 4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av inntektsbevilgningen under kap. 3329 post 2, jf. omtale under posten.

KAP. 334 FILM- OG DATASPILLFORMÅL

Post 75 Internasjonale film- og medieavtaler, kan overføres

Bevilgningen på posten skal dekke årlige tilskudd til tiltak som er forankret i internasjonale film- og medieavtaler. Utgiftene blir lavere enn budsjettet for 2023.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 3 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 323 post 70, jf. omtale under posten.

KAP. 351 LIKESTILLING OG IKKE-DISKRIMINERING

Post 70 Tilskudd til likestilling

Bevilgningen på posten omfatter tilskuddsordninger til familie- og likestillingspolitiske organisasjoner og til tiltak mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 351 post 72, jf. omtale under posten.

Som et ledd i regjeringens arbeid mot økt polarisering foreslås posten økt med 1 mill. kroner til bevegelsen Stopp hatprat. Tiltaket skal støtte ungdom og gi dem verktøy som fremmer dialog, motvirker menneskerettighetsbrudd på nett og hindrer polarisering.

Post 72 Kjønn- og seksualitetsmangfold

Bevilgningen på posten finansierer i hovedsak tilskuddsordning for å styrke arbeidet med kjønn- og seksualitetsmangfold. Utgiftene på posten blir noe høyere enn budsjettet. Bevilgningen på posten foreslås økt med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 351 post 70, jf. omtale under posten.

KAP. 3323 MUSIKK OG SCENEKUNST

Post 2 Billett- og salgsinntekter

Bevilgningen på posten gjelder inntekter fra salg av billetter og andre inntekter ved turnévirkosmheten i Riksteatret.

Billettinntektene ligger an til å bli lavere enn budsjettet i 2023. Bevilgningen på posten foreslås som følge av dette redusert med 16 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 323 post 21, jf. omtale under posten.

KAP. 3326 SPRÅK- OG BIBLIOTEKFORMÅL

Post 2 Inntekter ved oppdrag

Som følge av at oppdragsinntektene for Nasjonalbiblioteket blir høyere enn budsjettet, foreslås bevilgningen på posten økt med 9 mill. kroner mot tilsvarende økning i bevilgningen på kap. 326 post 21, jf. omtale under posten.

KAP. 3329 ARKIVFORMÅL

Post 2 Inntekter ved oppdrag

Som følge av at oppdragsinntektene for Arkivverket blir lavere enn budsjettet, foreslås inntektsbevilgningen på posten redusert med 4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 329 post 21, jf. omtale under posten.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Mona Nilsen og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Hammer Hovda, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til regjeringens forslag i proposisjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til enighet mellom disse partiene om nysalderingen, og til at man er enige om å

øke tilskudd til familie- og likestillingspolitiske organisasjoner og til tiltak mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer. Flertallet foreslår derfor å øke kap. 351 post 70 med 5 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til enighet mellom disse partiene om nysalderingen, og til at man er enige om å øke tilskudd til aktivitet i organisasjoner for personer som bryter med normer for seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristika i Norge. Flertallet foreslår derfor å øke kap. 351 post 72 med 5 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre slutter seg til de foreslåtte endringene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til tendensen til at regjeringen tar stadig større politiske grep i nysalderingen av budsjettet, og at det flyttes større summer enn tidligere. Disse medlemmer mener det er en uheldig utvikling, og påpeker at alle justeringene det er mulig å gjøre i revidert statsbudsjett, skal tas i den forbindelse. Disse medlemmer mener det også er uheldig når politiske markeringer gjøres i forbindelse med nysalderingen, og understreker at det er viktig for den politiske prosessen knyttet til budsjettarbeidet at nysalderingen er en nysaldering, og ikke et revidert budsjettforslag.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2023 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
315		Frivillighetsformål	
	61	Midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser, reduseres med.....	255 000 000
		fra kr 255 000 000 til kr 0	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, kan overføres, økes med.....	430 000 000
		fra kr 2 068 252 000 til kr 2 498 252 000	
	78	Frivillighetstiltak, økes med.....	133 000 000
		fra kr 26 806 000 til kr 159 806 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, reduseres med.....	9 246 000
		fra kr 370 808 000 til kr 361 562 000	
	86	Idrettstiltak, reduseres med.....	590 000
		fra kr 37 829 000 til kr 37 239 000	
320		Norsk kulturråd	
	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m., økes med.....	120 000
		fra kr 367 253 000 til kr 367 373 000	
322		Bygg og offentlige rom	
	01	Driftsutgifter, reduseres med.....	3 100 000
		fra kr 30 581 000 til kr 27 481 000	
323		Musikk og scenekunst	
	01	Driftsutgifter, reduseres med.....	2 400 000
		fra kr 103 997 000 til kr 101 597 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 67 420 000 til kr 51 420 000	16 000 000
	70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner, økes med fra kr 2 738 201 000 til kr 2 751 601 000	13 400 000
325	Allmenne kulturformål	
	01 Driftsutgifter, reduseres med fra kr 78 802 000 til kr 75 802 000	3 000 000
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 28 995 000 til kr 23 595 000	5 400 000
	75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 99 991 000 til kr 75 791 000	24 200 000
326	Språk- og bibliotekformål	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 17 555 000 til kr 26 555 000	9 000 000
328	Museer m.m.	
	78 Andre museums- og kulturverntiltak, reduseres med fra kr 89 656 000 til kr 89 536 000	120 000
329	Arkivformål	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 5 077 000 til kr 1 077 000	4 000 000
334	Film- og dataspillformål	
	75 Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 20 488 000 til kr 17 488 000	3 000 000
351	Likestilling	
	70 Tilskudd til likestilling, økes med..... fra kr 56 822 000 til kr 62 303 000	5 481 000
	72 Kønns- og seksualitetsmangfold, økes med fra kr 36 556 000 til kr 42 075 000	5 519 000
Inntekter		
3323	Musikk og scenekunst	
	02 Billett- og salgsinntekter m.m., reduseres med fra kr 31 040 000 til kr 15 040 000	16 000 000
3326	Språk- og bibliotekformål	
	02 Inntekter ved oppdrag, økes med fra kr 17 564 000 til kr 26 564 000	9 000 000
3329	Arkivformål	
	02 Inntekter ved oppdrag, reduseres med..... fra kr 5 505 000 til kr 1 505 000	4 000 000

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 12. desember 2023

Grunde Almeland

leder og ordfører

